

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА ВИЩА ОСВІТА

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Кейсі Майєрс «Штучний інтелект, авторське право та навчання: що потрібно знати вищій освіті».

У ній автор наголошує на незмінності інституту авторського права навіть у часи, коли штучний інтелект змінює увесь процес викладання та досліджень. Розуміння цього стосується не лише дотримання правових вимог, а й підтримки академічної доброчесності, захисту інтелектуальної власності та майбутнього усього процесу створення знань. Автор пояснює: штучний інтелект трансформує вищу освіту, викладачі використовують його для підтримки досліджень, оптимізації адміністративних завдань і навіть створення змісту курсів; студенти використовують його для написання есе, навчання та розвитку навичок. Перший виклик ШІ в освіті – відповідь на питання, кому належить робота, створена штучним інтелектом? Законодавство про авторське право здавна вважало, що люди створюють твори, які можуть бути захищені авторським правом. Авторське право вимагає людського творіння, отже існує загальний юридичний підхід,

який розглядає роботу, створену виключно штучним інтелектом без втручання людини, як таку, що не підлягає захисту авторським правом. Це стосується США та інших країн, зокрема – держав Європейського Союзу.

Разом із тим, окремі країни можуть формувати власні правові стандарти, навіть якщо вони є учасницями міжнародних угод про авторське право, таких як Бернська конвенція. Галузь законодавства про авторське право розвивається під впливом того, як змінюється розуміння «людського» внеску. Другий виклик – ризики порушення авторських прав саме під час навчання ШІ та формування бази знань для нього, адже генеративний штучний інтелект не створює контент з повітря – він навчається на величезних наборах даних, значна частина яких містить твори, захищені авторським правом. Таким чином, ваше «оригінальне» есе, презентація чи зображення, створені за допомогою ШІ, можуть містити елементи матеріалу, захищеного авторським правом. Якщо це станеться, і хтось ненавмисно створить похідний твір – він може понести відповідальність за порушення авторського права. Інтегруючи штучний інтелект у викладання та дослідження, слід обов'язково пам'ятати про сутнісні основи авторського права; заздалегідь чітко визначати політику використання ШІ; перевіряти оригінальність отриманих результатів роботи; навчати належним чином майбутніх творців контенту, які працюватимуть з інструментами ШІ. Ми зазвичай обговорюємо, чи підриває ШІ навички академічного письма, чи змінює динаміку навчання, але ми також маємо пам'ятати про правові рамки авторського права. Для всіх нас у вищій освіті – викладачів, дослідників, адміністраторів – завдання полягає не лише в тому, щоб йти в ногу часом і залучати нові технології. Треба в епоху ШІ зберегти внутрішню цінність людської творчості та інтелекту.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/11721>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_АкадемДоброчесність
#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освіт'янам_новини
#НРАТ_Освіт'янам_КращіПрактики

2025-09-11

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів